

אהרן הכה את היאור בשליחותו של משה ונחשב שמשה בעצמו הכה את היאור

וַיִּתְּרַד בַּת פְּרַעֲהָ. דָּא הִיא, דְּאֵתְיָא מְסִטְרָא שְׂמַאלָא

דְּדִינָא קְשִׁיָּא ומש"כ 'ותרד בת פרעה' פירושו שהיא המלכות שבאה

מצד השמאל של הדין הקשה והיא נקראת בת לבניה הנקראת פרעה [רמה] מאחר שהמלכות

נבנית מגבורות הבינה, **כְּמָה דְּאֵתְמַר לְרַחוּץ עַל הַיְאֹר. עַל**

הַיְאֹר דְּיִיקָא, וְלֹא עַל הַיָּם והמלכות היא מצד הדין כמש"כ 'לרחוץ על

היאור' כי בדוקא כתוב 'על היאור' ולא על הים, כי סוד היאור הוא נהר דינור שבבריאה

שע"י משפעת המלכות את דיניה ולא כתוב על הים שהכוונה למלכות עצמה שבאצילות

שבה יש גם בחינות של רחמים (רמ"ק, אמת ליעקב). **וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב**

וּמִטְּדָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיְאֹר. וּמֹשֶׁה לֹא

הִכָּה אֶלָּא בַיָּם, וְקַרְיֵיהּ קָרָא יְאֹר ואם תאמר שהרי כתוב 'ומטך

אשר הכית בו את היאור' וקשה שהרי משה לא הכה אלא רק את ים סוף ולא את היאור

ומזה שכתוב 'אשר הכית בו את היאור' רואים שהכתוב קרא את הים בשם יאור ומשמע

ששניהם הם בחינה אחת ולא שתי בחינות. **אֶלָּא יְאֹר הָוָה דְּמָחָא אַהֲרֹן**

עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה, וְשׁוּוֵייהּ קָרָא דְּאִיהּוּ עֵבֶד אלא באמת כוונת

הפסוק שמשה הכה את היאור ממש, מאחר שאת היאור הזה שהכה אהרן הוא היה ע"י

שליחותו של משה והחשיב הכתוב את משה כאילו הוא בעצמו היכה את היאור, מפני

ששלוחו של אדם כמותו (רמ"ק).

אור הרשב"י

[רמה] והטעם שהבינה נקראת פרעה הוא משום שהיא פורעת שכר טוב לצדיקים (מאורי אור).

הלימוד היומי

לע"נ חכם אברהם הררי רפול זצוק"ל

אהרן הכה את היאור גם בשליחות הקב"ה

כֹּה־אֵי גִּוּוֹנָא (שמות ז) וַיִּמְלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַפּוֹת יְהוָה אֶת הַיְאֹר, וְאַהֲרֹן הִכָּה וּכְדוּגַמַּת כַּךְ מִצִּינוּ שְׁכֹתוֹב

וַיִּמְלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת ה' אֶת הַיְאֹר' וְקִשָּׁה שֶׁהָרִי אַהֲרֹן הִיכָה אֶת הַיְאֹר וְלֹא ה',

אֶלָּא (ס"א דַּעַל דָּא) עַד דְּאַתָּא מִסְטָרָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,

קַרְיֵיהּ קָרָא הַפּוֹת יְהוָה, לְבַתֵּר קַרְיֵיהּ בְּשֵׁמָא דְמִשָּׁה

אלא בגלל שאהרן בא מצד שליחותו של הקב"ה אז לכן כתוב בפסוק הכות ה' ואח"כ קראו

הכתוב בשמו של משה מאחר שאהרן הכה את היאור בשליחותו של משה.

וְנִעְרוּתֵיהּ הוֹלְכוֹת, אֵינּוֹן שְׂאָר מִשְׂרִיין דְּאַתִּיין

מִסְטָרָא דָּא ומש"כ 'ונערותיה הולכות' פירושו שהן שבע הנערות וההיכלות של

המלכות שבאו מהצד שלה שגם הן באו לרחוץ מהדינים הקשים ולהשליכן על ראש

הרשעים (אמת ליעקב).

היה במשה את הרושם של המלך ז"א והמלכה שהיא השכינה

וְתַפְתַּח וְתִרְאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד. (שמות ב) וְתִרְאֶהוּ, וְתִרְאֶה

מִיבְעֵי לֵיהּ, מֵאֵי וְתִרְאֶהוּ ומש"כ 'ותפתח ותראה את

הילד' קשה למה כתוב 'ותראהו היה צריך לומר ותרא את הילד. וְהָא אָמַר רַבִּי

שְׁמַעוֹן לֵית לָךְ מְלָה בְּאוֹרֵיתָא, אוּ אַתְּ חָד בְּאוֹרֵיתָא,

דְּלֵא אֵית בֵּיהּ רִזִּין יְקִירִין וְעֶלְאִין וא"א לומר שאין לדקדק בוה, כי

הרי אמר רשב"י שאין לך תיבה בתורה או אות אחת בכל התורה שאין בה סודות יקרים

ועליונים וא"כ למדו כתוב 'ותראהו' במקום ותרא את הילד. **אָלָא הִכִּי**
אוֹלִיפְנָא, רְשִׁימָא דְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא אֲשַׁתְּכַחַת בֵּיהּ,
וְאִינוּן רְשִׁימָא דְוַא"ו הִ"א, מִיד וְתַחְמוּל עָלְיוּ וְגו'. אלא כך
למדנו שהיה במשה את הרושם של המלך ז"א והמלכה שהיא השכינה, שהרושם שלהם
הוא אות וא"ו ואות ה"א ומשום כך כתוב בו ותרא'הו ולכן מיד נאמר בו 'ותחמול עלי'ו.
עַד כָּאן לְעֵילָא. מְכַאן וְלְהִלָּאָה לְתַתָּא ואומר רבי חזקיה שעד כאן
מדבר הכתוב בסודות העליונים ומכאן והלאה מש"כ 'וקראתי לך אשה מינקת" הכתוב
מדבר כפשט הענין, **בַּר הָאִי קָרָא, דְכָתִיב וְתַתְּצַב אַחֻתוֹ**
מֶרְחוֹק. אַחֻתוֹ דְמַאן חוץ מהפסוק שכתוב ותתצב אחותו מרחוק' שהוא
נאמר בסודות העליונים וקשה אחותו של מי התיצבה מרחוק. **אַחֻתוֹ דְהָאִי**
אִיהוּ, דְקָרָא לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אַחֻתִי, כְּמָה דְאֵת אָמַר
(שיר השירים ה) פְּתַחִי לִי אַחֻתִי אלא זו אחותו של מי שהוא קרא את כנסת
ישראל שהיא השכינה אחותו, דהיינו שהוא ז"א כמש"כ שאמר ז"א על כנסת ישראל 'פתחי
לי אחותי', וכוונת הכתוב שהשכינה התיצבה מרחוק בכדי להשיג על משה. **מֶרְחוֹק:**
כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ירמיה לא) מֶרְחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי ומש"כ
'מרחוק' פירושו שהוא כמו מה שנאמר 'מרחוק ה' נראה לי' כי הכוונה שהשגחתה היתה
באותה המדרגה של הנביאים שהיא נקראת מרחוק (רמ"ק).

כל הצדיקים עוד בטרם שהם יורדים לעולם הזה הם נודעים למעלה אצל כל המלאכים ונשמתם נמשכת ממקום עליון

מַאי מִשְׁמַע ומה אנו למדים מכל המאמר הזה. **מִשְׁמַע דְּאֵינוּן זְכָאִין**, **עַד דְּלֹא נִחְתּוּ לְעֵלְמָא**, **אִשְׁתְּמוּדְעֵן אֵינוּן לְעֵילָא** **לְנַבִּי כְלָא**, **וּפְל שְׁכַן מוֹשֶׁה** אלא אנו לומדים מכאן שכל הצדיקים עוד

בטרם שהם יורדים לעולם הזה הם נודעים למעלה אצל כל המלאכים, וכ"ש משה רבנו שהוא כבר נודע למעלה כמו שנתבאר שהשכינה שמרה עליו למעלה והצפינה אותו שלושה

חודשים (רמ"ק). **וּמִשְׁמַע דְּנִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָיָא**, **אֶתְמַשְׁדִּי** **מֵאַתָּר עֲלָאָה**, **כְּמָה דְּאוּקִימָנָא** וכן לומדים מכאן שנשמתם של

הצדיקים היא נמשכת ממקום עליון כי הנ"ר שלהם הוא מייחוד זו"ן ונשמה וחייה שלהם הוא מייחוד או"א כמו שלמדנו (מק"מ). **וּרְזָא דְּמַלְאָה אוּלִּיפְנָא**, **דְּמִשְׁמַע**

דְּאָב וְאִם אֵית לְנִשְׁמַתָּא, **כְּמָה דְּאֵית אָב וְאִם לְגוּפָא**, **בְּאַרְעָא** ואומר רבי חזקיה שאת הסוד זה למדתי שמשמע שיש אב ואם לנשמה שהם

זו"ן כמו שיש אב ואם לגוף הגשמי בארץ. **וּמִשְׁמַע דְּבְכַל סְטָרִין**, **בֵּין לְעֵילָא**, **בֵּין לְתַתָּא**, **מְדַכָּר וְנוֹקְבָא כְלָא אֶתְיָא**

וְאִשְׁתִּכַּח וכן משמע שבכל מקום בין למעלה ובין למטה כולם באים ונמצאים ע"י זכר ונקבה, מאחר שאו"א באו מייחוד א"א שצד ימינו הוא זכר וצד שמאלו הוא נקבה וכן זו"ן

באו מייחוד או"א וכן כל הפרצופים התחתונים וכן כל המלאכים והנשמות כולם הם מזכר ונקבה (מק"מ). **וְהָא אוּקְמוּהָ רְזָא דְּכְתִיב**, (בראשית א) **תּוֹצֵא**

הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וכבר ביארוהו החברים שהוא הסוד של מש"כ 'תוצא הארץ נפש